

PROGRAMACIÓ CURS 2020-21

DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS,

ORGANITZACIÓ DEL DEPARTAMENT DE CIÈNCIES SOCIALS

Reunió de departament: dimarts de 11:40 a 12:35, si no hi ha altre cosa.

Cap de departament: Miquel Vidal: tres hores de reducció d'horari lectiu.

Hores de docència: Aquest departament té un total de 39 hores lectives.

- dos grups de 1.1 d'ESPA, un al vespre i un al matí, 8 hores.
- dos grups de 1.2 d'ESPA, un al vespre i un al matí, 8 hores.
- tres grups de 2.1 d'ESPA, un al vespre i dos al matí, 9 hores.
- tres grups de 2.2 d'ESPA, un al vespre i dos al matí, 9 hores.
- Preparació d'Accès per a majors de 25 anys a la UIB: Història Universal, 2 hores al vespre.
- un mòdul genèric, Projecte Cultural, al vespre, 3 hores

Distribució de professors, grups i hores lectives de Ciències Socials

Miquel Vidal: Tots els grups de 2.2 (A i B al matí, C al vespre) i els grups 2.1A (matí) i 2.1C (vespre). Total 15 hores lectives de C. Socials (9 al matí, 6 al vespre). Cap de departament, 3 h. Reducció per major de 55.

Joan Monserrat: 1.1 A (matí), 1.2 A (matí) i B (vespre) 4 hores cada grup, 2.1 B (matí), 3 hores. Preparació d'Accès a UIB (Història), 2 hores (vespre); Total 17 hores lectives de C. Socials (11 al matí i 6 al vespre). Reducció per major de 55.

María José Pérez: 1.1 B (vespre) 4 hores. Resta de docència als Depts. d'Inicials i Comunicació.

Francesca Miró: Projecte Cultural, 3 hores al vespre. Resta en Inicials. Serà substituïda per jubilació a l'octubre.

OBJECTIUS GENERALS

Es procurarà desenvolupar dins l'alumnat adult les següents capacitats:

1- Identificar i apreciar la pluralitat de les comunitats socials a les quals pertany, participant críticament dels projectes, valors i problemes de les mateixes amb plena consciència dels seus drets i deures, en contra de les discriminacions per naixement, raça, sexe, religió o qualsevol altra circumstància personal o social.

2- Identificar els processos i mecanismes bàsics que regeixen el funcionament dels fets socials, utilitzar aquests coneixements per comprendre les societats contemporànies, analitzar els seus problemes i formar-se un judici personal, crític, constructiu i raonat.

3- Valorar la diversitat lingüística i cultural com un dret i un deure dels pobles i dels individus a la seva identitat, manifestant actituds de tolerància i respecte per altres cultures i opinions que no coincideixin amb les seves pròpies.

4- Identificar i analitzar a diferents escales les interaccions que les societats humanes estableixen sobre el seu territori en la utilització de l'espai i en l'aprofitament dels recursos naturals, valorant les seves conseqüències mediambientals, socials, polítiques i econòmiques.

5- Identificar i analitzar les interrelacions que es produeixen entre els fets polítics, econòmics i culturals que condicionen la trajectòria històrica de les societats humanes, així com el paper que els individus, dones i homes, hi juguen, assumint que aquestes societats són el resultat de complexos i llargs processos de canvi que, a més a més, es projecten cap el futur.

6- Valorar i respectar el patrimoni natural, cultural, lingüístic, artístic, històric i social, assumint les responsabilitats que suposa la seva conservació i millora, apreciand-lo com a font de goig estètic, utilitzant-lo com a recurs per el desenvolupament individual i col·lectiu.

7- Resoldre problemes i portar a terme estudis i petites investigacions aplicant els instruments conceptuals, les tècniques i procediment bàsics d'investigació característic de les Ciències Socials, la Geografia i la Història.

8- Treballar, en cada tema els diferents temes transversals com l'educació per la pau, la igualtat entre els sexes, el medi ambient, la salut, l'educació del consumidor i qualsevol altre que surti al llarg del curs.

CONTRIBUCIÓ DE L'ÀMBIT SOCIAL A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES BÀSIQUES

1- Competència social i ciutadana

Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social que es viu, cooperar i conviure en una societat plural, així com contribuir a la seva millora. En ella estan integrats coneixements i habilitats que permeten participar, prendre decisions, i responsabilitzar-se del propi comportament.

Cal ajudar a l'alumnat en el seu procés d'integració crítica i constructiva en una societat de caràcter plural, cercant formar ciutadans que siguin capaços de solucionar pacíficament els conflictes.

Treballant les habilitats socials, s'afavoreix el desenvolupament de l'empatia. La valoració de diferents realitats socials i culturals, actuals o històriques, en una societat cada vegada més global i interactiva ajuda al desenvolupament de les habilitats de tipus social.

La competència social i ciutadana suposa mantenir una actitud activa i compromesa al davant de la realitat social i participar en activitats i projectes de qualsevol àmbit de la vida social.

2- Competència en comunicació lingüística

Tots els àmbits, en quan que requereixen del llenguatge parlat i escrit, contribueixen al desenvolupament d'aquesta competència: entendre el discurs oral del professor i els materials textuals, dialogar per establir relacions constructives amb els altres, adquirir els conceptes i vocabulari de les ciències socials, entendre la tipologia variada dels textos clàssics de les ciències socials i aprendre a redactar textos bàsics, adaptar el tipus de llenguatge a cada situació comunicativa.

3- Competència en el tractament de la informació i competència digital

La contribució a aquesta competència ve donada per la importància que té, per a la comprensió dels fenòmens socials, comptar amb destreses necessàries per a l'obtenció i comprensió de la informació proporcionada per diverses fonts, la distinció entre els aspectes

rellevants i els secundaris, la relació i comparació de fonts i l'anàlisi de la informació de manera crítica. Cal utilitzar les tecnologies de la informació habitualment per recollir informació i comunicar-se.

Actualment, l'accés a la informació és més fàcil que mai, però cal saber tractar-la: els objectius i els processos de recerca, la selecció de fonts entre les moltes que s'ofereixen, la comprensió, interpretació i tractament crític, l'elaboració i transmissió de noves informacions.

4- La competència cultural i artística

El coneixement i valoració d'obres de les diverses arts és una eina més per comprendre altres èpoques, cultures i les claus de la nostra societat, a més de contribuir a la finalitat més directa de sensibilització estètica.

Aquesta contribució es realitza a partir de l'observació d'obres d'art representatives dels grans estils històrics, d'artistes rellevants o elements patrimonials significatius, i de l'anàlisi del llenguatge i tècniques específics de cada art, desenvolupant habilitats perceptives per arribar a la comprensió del missatge artístic. Les finalitats inclouen fomentar l'interès per l'art en general i la valoració del patrimoni cultural, millorar el gaudi estètic i la capacitat de crítica, i aprofitar el valor de l'art de cada època com testimoni de mentalitats i situacions socials.

5- La competència per a l'autonomia i iniciativa personal

L'autonomia i iniciativa personal suposa analitzar, planificar i prendre decisions. A l'àmbit social es tracta de millorar la comprensió de l'organització i del funcionament social que permetrà una participació social més activa. Formar persones compromeses, amb capacitat d'iniciativa i capaces d'incidir en el medi que els envolta són objectius fonamentals als quals les ciències socials poden aportar els seus coneixements.

6- La competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

Inclou la percepció directa o indirecta de l'espai en el qual es desenvolupa l'activitat humana i constitueix un dels principals eixos de treball de la geografia així com l'adquisició i ús d'habilitats que permeten el control i el domini del propi espai i l'obtenció de localització geogràfica. També suposa el coneixement de l'espai físic com el lloc on es desenvolupa l'activitat humana i per tant hem d'analitzar l'acció de l'ésser humà en la utilització de l'espai i dels seus recursos, fent-ne un ús responsable.

7- La competència matemàtica

L'àmbit treballa la competència matemàtica ja que moltes dades de les ciències socials, especialment en els camps demogràfic i econòmic, són susceptibles de tractament numèric, amb fórmules senzilles. Tant en la geografia com en l'anàlisi de certes obres artístiques s'utilitzen també conceptes geomètrics

8- La competència per aprendre a aprendre

L'ensenyament de les persones adultes ha de fomentar metodologies i estratègies d'aprenentatge autònom i permanent. Això implica, entre d'altres, el coneixement de les fonts de la informació, i la possibilitat d'accés (competència en el tractament de la informació). El ràpid ritme d'avenç científic, incloses les ciències socials, requereix actualitzar contínuament els coneixements a la llum dels nous descobriments o de les noves visions i perspectives científiques.

ORIENTACIONS METODOLÒGIQUES

La metodologia utilitzada en l'educació secundària per a persones adultes ha de desenvolupar en l'alumnat aprenentatges significatius, establint relacions entre el nou coneixement adquirit i l'estructura cognitiva de l'alumne. Aquesta, en el cas de la persona adulta, posseeix unes

experiències més riques i complexes que les d'un adolescent. Això implica que, en les persones adultes, i molt especialment en l'àmbit social, existeixen més possibilitats d'establir relacions entre el nou coneixement i els esquemes mentals que elles posseeixen. Això és la clau metodològica per l'ensenyament en aquest àmbit.

El coneixement social s'adquireix a partir de les fonts orals, textuals i materials, de la indagació i de la utilització i recerca de la informació. No s'ha d'oblidar, a l'hora d'introduir continguts metodològics, la importància de saber interpretar fonts de diversa tipologia, la comprensió de la multicausalitat i la intencionalitat en la interpretació dels processos, l'ús adequat de la informació i el maneig de la documentació.

El paper fonamental del professorat consisteix principalment a facilitar el procés d'ensenyament-aprenentatge més que a transmetre coneixements.

L'estudi dels continguts procedents de les ciències socials ha de ser integrador i globalitzat, ja que el seu objectiu bàsic és el coneixement de la realitat social.

L'estudi de la interacció de l'home amb el seu medi ha de tenir un enfocament ecogeogràfic, que consideri les múltiples variables -naturals i humanes- que conformen un espai.

L'estudi de la història s'ha de relacionar amb el present, centrant-se en els fets del passat històric que contribueixen a explicar la societat actual.

L'educació per a la ciutadania en persones adultes ha de transmetre i posar en pràctica valors que afavoreixin la llibertat personal, la responsabilitat, la participació ciutadana, la solidaritat i la tolerància.

Amb els continguts de l'educació artística es desenvoluparan en l'alumnat les capacitats perceptives i interpretatives de l'obra d'art, en relació amb el context històric en què es van desenvolupar.

Podem resumir la metodologia didàctica per les assignatures de socials en els següents procediments. Entre parèntesi indicam a quines competències bàsiques (segons estan numerades a l'apartat anterior) contribueix cada un d'aquests procediments, tenint en compte que les competències 1 (social i ciutadana), 4 (Cultural i artística) i 6 (Coneixement i interacció amb el món físic) són directament presents en els continguts de Ciències Socials.

- 1- Llegir i comprendre textos: definir vocabulari i consultar definicions, tenir en compte els nexes sintàctics. (2)
- 2- Atendre les explicacions orals i prendre algunes notes (paraules i dades essencials).(2)
- 3- Conceptualitzar, convertir les paraules en idees per fer-les més fàcils de recordar i poder-les expressar amb altres paraules.(2, 8)
- 4- Analitzar textos (descompondre en parts), ordenar i jerarquitzar idees, distingint les principals de les secundàries.(2)
- 5- Relacionar conceptes d'acord a un ordre temporal i espacial, als nexes de causa/efecte i a les relacions entre part i tot. (1, 2, 6)
- 6- Fer esquemes i mapes conceptuals.(1, 2, 8)
- 7- Fer resums de textos: redactar després de comprendre, conceptualitzar, ordenar i seleccionar les idees principals. Expressar sempre amb menys paraules i, si és possible, diferents.(2, 5, 8)
- 8- Relacionar els conceptes apresos a classe amb els coneixements previs. (2, 8)
- 9- Llegir i comprendre mapes: reconèixer els signes convencionals, calcular distàncies segons l'escala i definir situacions relatives usant els punts cardinals. (6, 7)
- 10- Dibuixar mapes senzills. (6, 7, 8)
- 11- Llegir i comprendre sèries estadístiques i gràfiques. (7, 8)
- 12- Elaborar gràfiques senzilles. (7, 8)
- 13- Descriure, analitzar i comentar informació visual (en fotos, diapositives o vídeos). (1, 2, 4, 6)
- 14- Cercar informació de diverses fonts: llibres de text i altres llibres (consultant els índexs), enciclopèdies, mitjans de comunicació. (3, 5, 8)
- 15- Fer treballs de síntesi ordenant i expressant resumidament els conceptes procedents de diverses fonts d'informació. (2, 3, 5, 8)
- 16- Classificar els fets socials d'acord amb diversos criteris: geogràfic, temporal, economia/societat/política/cultura. (1, 6, 8)

17- Distingir els protagonistes, actius i passius, dels fets socials: individus, grups socials, institucions. (1, 6, 8)

18- Distingir, en els fets socials, les estructures duradores dels esdeveniments conjunturals, i reconèixer els processos i mecanismes dels canvis socials. (1, 6, 8)

Aquests procediments s'aplicaran segons els continguts conceptuals de cada nivell i amb un grau de dificultat creixent.

TEMPORALITZACIÓ

Els continguts conceptuals programats a cada nivell són només indicatius, un recull ample de tot el que es pot fer, essent conscient que amb el temps lectiu que disposam (un quadrimestre) no es pot fer tot. Els temes s'impairaran d'acord amb els diferents ritmes d'aprenentatge i interessos de cada grup. La dinàmica de les hores lectives ha de deixar la possibilitat de desenvolupar més uns temes que altres, entrar en temes relacionats, improvisar debats i diàlegs, introduir temes d'actualitat informativa així com es vagin produint. És per això que es fa impossible preveure una temporalització dels continguts, i l'únic criteri aplicable és aprofitar al màxim les hores de classes al llarg del curs per poder tractar una varietat de temes amb temps suficient per a què siguin compresos pels alumnes.

CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

A cada curs s'avaluarà la correcta comprensió dels continguts que realment s'hagin treballat a classe, l'aplicació dels procediments generals a aquests continguts, amb un grau creixent d'exigència a cada curs, i l'assimilació de les actituds bàsiques. Els criteris d'avaluació específics per cada curs es desprenen, per tant, dels continguts.

Els mètodes d'avaluació seran els més adequats als continguts i procediments avaluable, a criteri de cada professor, i poden incloure el treball escrit i oral desenvolupat a l'aula, els treballs escrits realitzats fora de les hores lectives, i els exàmens escrits (o excepcionalment orals), que poden ser de desenvolupar un tema, de preguntes curtes (test) o d'aplicació dels procediments.

A principi de cada quadrimestre el professor explicarà a cada grup el sistema de qualificació, pes relatiu de cada tipus d'avaluació en la nota final, nombre i tipus dels examens parcials (amb un mínim de dos).

D'acord amb el Pla de Contingència del centre en la situació de pandèmia, en els escenaris A (presencial) i B (semipresencial), la nota final constarà d'un 80% dels examens presencials (mínim dos parcials i exàmen final de recuperació) i un 20% per altres conceptes avaluable (treballs, exercicis, participació, seguiment...). En l'escenari C (tot a distància, impossibilitat d'examens presencials), aquests altres conceptes suposaran el 100%, i poden incloure, a criteri del professor, examens a distància.

Si al llarg d'un quadrimestre es dona el canvi a l'escenari C s'hauran de ponderar aquests percentatges segons el temps que s'hagi passat en cada escenari.

Els exàmens presencials tindran data fixa (en l'escenari B hi haurà d'haver dues dates per a cada exàmen) i no es faran exàmens individuals per aquells alumnes que no hagin pogut assistir-hi. Qualsevol examen o treball que s'hagi copiat tindrà una nota de 0 (zero).

SEMIPRESENCIALITAT I EDUCACIÓ A DISTÀNCIA

Donada la situació de pandèmia, i que el primer quadrimestre ja començarà en l'escenari B, gran part de l'activitat docent s'haurà de fer a distància. Al setembre rebrem una formació en Gsuit, amb la idea d'emprar sobretot l'eina Classroom. Això suposarà l'elaboració de material específic, que es farà segons les necessitats al llarg del

quadrimestre. Tots els professors i els alumnes tindran una adreça d'email del domini cepacamprodo.cat, per emprar-la només pels nostres ensenyaments. La idea és que els alumnes puguin accedir a tot el material educatiu (temes, exercicis...) i enviar les tasques demanades fins i tot si no venen mai a les classes (ja que ara no són obligatòries), i només seria obligatòria la seva assistència als examens (excepte en l'escenari C).

OBJECTIUS MÍNIMS

Donat que amb la duració de cada curs (un quadrimestre) els objectius s'han hagut de reduir al mínim, pràcticament tots els objectius es consideraran mínims, però aplicats d'una forma flexible, segons les capacitats de cada alumne i la dinàmica de cada grup. Per aprovar cal assolir al manco un 50% dels objectius de cada curs.

ACTIVITATS FORMATIVES FORA DEL CENTRE

En la situació actual provocada per la pandèmia no es consideren factibles.

OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ DE CADA MÒDUL D'ESPA

Mòdul 1.1

Aquest és el primer modul en què s'aplica el nou currículum.

Objectius

- 1- Identificar, localitzar i analitzar els elements bàsics que caracteritzen els medis físics del món, de l'Estat espanyol i les Illes Balears i les interaccions que es donen entre aquests.
- 2- Comprendre el territori com a resultat de la intervenció de l'ésser humà, analitzant les relacions entre els factors físics i humans, valorant les conseqüències de tipus econòmic, social, polític i ambiental i proposant mesures per reduir les perjudicials.
- 3- Conèixer i valorar els mecanismes que regeixen els comportaments demogràfics per entendre l'evolució i la distribució de la població i les seves conseqüències.
- 4- Entendre l'evolució de les ciutats en el temps com un reflex de la cultura i de la vida quotidiana al llarg de les diferents èpoques històriques. Analitzar les diferències entre les àrees urbanes i les rurals, establir les relacions que mantenen.
- 5- Entendre les activitats econòmiques i identificar les característiques dels paisatges agraris, industrials i de serveis procurant un desenvolupament més sostenible.
- 6- Cercar i seleccionar informació per comprendre l'espai geogràfic utilitzant diverses fonts: orals, escrites, cartogràfiques i aquelles que ens proporcionen les tecnologies de la informació i la comunicació. Realitzar treballs senzills amb la informació obtinguda i utilitzant el vocabulari adequat.

7- Utilitzar representacions cartogràfiques, imatges i la informació apareguda als mitjans de comunicació per explicar i entendre els fets geogràfics i els problemes de les societats actuals relacionats amb l'espai geogràfic, especialment el de les Illes Balears.

8- Localitzar en el temps i en l'espai, i saber representar gràficament, els períodes i cultures de la prehistòria.

9- Conèixer les característiques estructurals de cada període prehistòric establint relacions entre economia, societat, política, ideologia i manifestacions culturals.

10- Reconèixer els elements bàsics que de l'art prehistòric valorar la pervivència del patrimoni artístic a les Illes Balears.

Bloc 1. El medi físic.

Continguts.

- La representació de la Terra. Coordenades geogràfiques.
- Components bàsics del relleu.
- Medi físic de les Illes Balears, Espanya, Europa i el món: relleu, hidrografia i clima.
- Medi natural i problemes mediambientals.

Criteris d'avaluació.

- 1.-Identificar les formes de representació del nostre planeta. Localitzar punts de la Terra utilitzant coordenades geogràfiques.
- 2.-Localitzar i descriure els components bàsics del medi físic del món, d'Europa, d'Espanya i de les Balears.
- 3.-Ubicar i caracteritzar les principals zones climàtiques del món.
- 4.-Conèixer, descriure i valorar l'acció de l'home sobre el medi ambient i les conseqüències d'aquesta acció. Entendre el concepte de desenvolupament sostenible.

Estàndars d'aprenentatge.

- 1.-Utilitza cartografia digital per orientar-se en l'entorn proper.
- 2.-Situa i descriu les principals unitats de relleu i els components bàsics del medi físic del món, d'Europa, d'Espanya i de les Balears.
- 3.-Localitza les zones climàtiques del món i sintetitza les característiques de cada tipus de clima.
 - 4.1-Fa recerques en mitjans d'informació digitals dels principals problemes mediambientals del planeta i explica els més importants.
 - 4.2 Exposa el concepte de desenvolupament sostenible i proposa actuacions encaminades a afavorir-lo.

Bloc 2. L'espai humà.

Continguts.

- La població: indicadors i models demogràfics. Els moviments migratoris actuals.
- L'estructura de la població a les Illes Balears i Espanya.
- Els Sectors econòmics. Concreció a les Illes Balears.
- La ciutat: criteris per definir la ciutat. Funcions i estructura urbanes. La problemàtica actual de les ciutats.

Criteris.

- 1.,Analitzar l'evolució, la dinàmica i la distribució de la població de les Illes Balears, d'Espanya, d'Europa i del món, així com els moviments migratoris actuals.
- 2.1-Explicar els criteris qualitius i quantitius que defineixen les ciutats.
- 2.2.-Reconèixer les funcions urbanes i analitzar- ne l'estructura.
- 2.3-Reflexionar sobre els principals problemes i reptes de les ciutats avui dia.

Estàndars.

- 1.-Analitza l'evolució, la dinàmica i la distribució de la població de les Illes Balears, d'Espanya, d'Europa i del món, així com els moviments migratoris actuals.
- 2.-Explica els criteris qualitius i quantitius que defineixen les ciutats. Reconèixer les funcions urbanes i analitzar- ne l'estructura.
- 3.-Reflexiona sobre els principals problemes i reptes de les ciutats avui dia.

Bloc 3. La prehistòria

Continguts

- La prehistòria. El procés d'hominització.
- Paleolític: característiques de les formes de vida: els caçadors recol·lectors i la societat igualitària.
- Neolític: característiques de les formes de vida: revolució agrària i l'aparició dels poblats. Els inicis d'una societat jerarquitzada. Desenvolupament de les creences religioses
- Les primeres manifestacions artístiques de la humanitat.
- La prehistòria a les Illes Balears. La cultura talaiòtica i el seu art.

Criteris

- 1.-Anomenar i caracteritzar cadascun dels estadis del procés d'hominització.

- 2.-Conèixer el concepte de prehistòria i assenyalar-ne les etapes, amb la cronologia corresponent.
- 3.-Identificar les formes de vida del Paleolític i conèixer el model de societat igualitària.
- 4.-Entendre els canvis en el període del Neolític: la revolució agrícola, l'aparició dels poblats, les novetats en el model social i en els ritus religiosos.
- 5.-Conèixer les civilitzacions prehistòriques de les illes Balears. Cultura talaiòtica
- 6.-Conèixer alguns exemples de les primeres manifestacions artístiques de la humanitat.
- 7.-Conèixer i valorar la importància de la cultura talaiòtica per a Mallorca i Menorca.

Estàndars

- 1.-Identifica els estadis del procés d'hominització i en descriu les característiques principals.
- 2.-Elabora materials digitals per definir la prehistòria i identificar-ne les etapes.
- 3.-Exposa de manera oral les formes de vida del Paleolític i explica com funcionava el model de societat igualitària
- 4.-Identifica les formes de vida del Neolític. Les compara amb les del Paleolític.
- 5.-Valora el llegat de les civilitzacions prehistòriques a les Illes Balears i en resumeix les principals característiques
- 6.-Descriu alguns exemples de les primeres manifestacions artístiques de la humanitat
- 7.-Defineix les principals característiques de l'arquitectura talaiòtica i valora la importància de la conservació del patrimoni cultural.

Mòdul 1.2

En aquest mòdul al primer quadrimestre aplicarem el currículum antic, i al segon el nou.

Objectius

- 1- Obtenir informació de fonts diverses, incloses les TIC, iconogràfiques, arqueològiques, escrites, etc., analitzar-la, comentar-la i elaborar treballs escrits amb la informació obtinguda.
- 2- Localitzar en el temps i en l'espai, i saber representar gràficament, els períodes, cultures, civilitzacions i esdeveniments històrics del món des de l'origen de la humanitat fins al segle XVIII.
- 3- Conèixer les característiques estructurals de cada període històric establint relacions entre economia, societat, política, ideologia i manifestacions culturals entenent les relacions entre aquests elements.

4- Identificar les causes i conseqüències dels fets històrics i dels processos d'evolució i canvi, relacionant-los amb els factors que els van originar. Comprendre les nocions de simultaneïtat i evolució històrica.

5- Reconèixer els elements bàsics que caracteritzen els estils plàstics i musicals de les èpoques estudiades i valorar la pervivència del patrimoni artístic a les Illes Balears.

6- Adquirir i ampliar el vocabulari específic que aporten les ciències socials, per tal de millorar la claredat en l'exposició oral i escrita.

7- Valorar críticament les interpretacions subjectives que, a vegades, es donen de la història i interessar-se per explicacions més objectives sobre ella.

Prime quadrimestre, currículum antic.

Continguts

UNITAT 1. TEMPS I ESPAI. L'ORIGEN DE LES SOCIETATS HUMANES: LA PREHISTORIA.

1- El temps històric. Nocions bàsiques de cronologia i elaboració d'eixos cronològics. Visió general de les grans etapes històriques, dels diferents ritmes d'evolució, i comparació amb el temps geològic.

2- La prehistòria. Procés d'hominització. Distinció entre les societats depredadores del paleolític i les productores del neolític en els aspectes de relació amb el medi, economia i societat. Inicis de la religió i l'art. La prehistòria balear.

UNITAT 2. CULTURES ANTIGUES I EL SEU LLEGAT

3- L'edat antiga. Caràcters generals de la civilització en relació amb l'evolució del neolític. Les civilitzacions fluvials d'Egipte i Mesopotàmia com pioneres. Cronologia d'altres civilitzacions primerenques (Índia, Xina, Creta, Amèrica).

4- Les civilitzacions clàssiques. Geografia i cronologia de la civilització grega. Organització política i social. Caràcter original de l'art i la filosofia. Etapes polítiques (monarquia, república, imperi, divisió i decadència de l'imperi) i expansió geogràfica de l'estat romà. Aspectes bàsics de la política i la divisió social. Recepció i transmissió de la cultura grega pels romans. Inicis del cristianisme. L'art clàssic. El llegat de les civilitzacions clàssiques a través de les edats mitjana i moderna; elements clàssics de la cultura contemporània. Romanització i civilització a les Balears.

UNITAT 3. LES SOCIETATS MEDIEVALS.

5- L'Edat Mitjana europea. La ruptura de l'Imperi Romà i els pobles germànics: retrocés econòmic i cultural, el paper de l'església cristiana. La pervivència de l'Imperi Bizantí. Orígens i expansió de l'Islam; conflictes i contactes amb l'Europa cristiana. Ruralització, feudalisme i disgregació del poder polític a la cristiandat occidental. La recuperació de la Baixa Edat Mitjana: ciutats, comerç, burgesia, monarquia. El romànic i el gòtic. L'Edat Mitjana a les Balears: vàndals, bizantins i musulmans; la conquesta i integració a la Corona d'Aragó. El gòtic a les Balears.

UNITAT 4. EL MÓN MODERN.

6- L'Edat Moderna. La nova cultura: Renaixement, Humanisme i Revolució Científica. Descobriments geogràfics i colonització: els inicis de la globalització. La Reforma religiosa: divisió entre catòlics i protestants. La monarquia absoluta. Els grans imperis. Art del Renaixement i Barroc. La Il·lustració i el despotisme il·lustrat. Les Balears a l'Edat Moderna: integració dins la monarquia espanyola, les Germanies, la Guerra de Successió i la pèrdua de l'autogovern.

criteris d'avaluació

1. Entendre la periodització històrica i comprendre les característiques de les diferents etapes. Amb aquest criteri es tracta d'avaluar si l'alumnat, utilitzant un vocabulari adient, sap diferenciar cada època històrica i reconèixer els factors de canvi.(Unitat1:apartat 1)
2. Reconèixer les interaccions que es produeixen entre els grups humans paleolítics i neolítics i el medi natural, els avenços i èxits tècnics que van afavorir el creixent domini del medi, analitzant i obtenint conclusions sobre la importància de les noves tecnologies agràries, ramaderes i constructives per al desenvolupament humà. Aquest criteri pretén avaluar si l'alumnat és capaç d'identificar els elements bàsics que van conformar les societats depredadores i els canvis que va suposar la revolució neolítica, considerant les conseqüències que aquesta va tenir per a l'evolució de la humanitat. Es valorarà el coneixement i la interpretació de les manifestacions artístiques de la prehistòria europea i balear.(unitat1, apartat2)
3. Situar espacialment i temporalment les grans civilitzacions de l'edat antiga, utilitzant mapes històrics; reconèixer i valorar les aportacions i avenços realitzats per les civilitzacions grega i romana com bases que fonamenten les formes de vida i convivència actuals. Amb aquest criteri es desitja valorar si l'alumnat és capaç de situar espacialment i temporalment les cultures antigues. Igualment, si reconeix les principals aportacions materials i culturals clàssiques i la seva contribució a la civilització occidental i la seva pervivència al patrimoni balear.(unitat 2, apartats 3, 4)
4. Identificar i caracteritzar els trets econòmics, socials, polítics i culturals de l'època medieval, situant en el temps i a l'espai les diferents cultures que van coexistir i el seu llegat artístic. Es tracta d'avaluar si l'alumnat reconeix els elements bàsics que caracteritzen aquesta poca i les seves característiques fonamentals, reconeix la seva contribució cultural i artística a partir de l'estudi d'algunes obres de l'art, amb especial referència a les obres del patrimoni de les Illes. (unitat 3, apartat 3)
5. Identificar els canvis que a l'edat moderna condueixen a l'enfortiment de l'autoritat monàrquica fins a l'aparició de l'absolutisme, així com els estils artístics i musicals de l'època renaixentista i barroca. Es vol comprovar si s'identifiquen les diferents etapes de l'edat moderna, el concepte de modernitat, i els trets bàsics dels estils renaixentista i barroc. (unitat 4, apartat 6)
6. Explicar els trets bàsics econòmics, socials i polítics de l'antic règim, la importància de la ideologia de la Il·lustració com a factor desencadenant de la crisi i descomposició d'aquest model sociopolític. Aquest criteri intenta comprovar si es reconeixen els canvis produïts al segle XVIII, descrivint el caràcter centralitzador i reformista del despotisme il·lustrat a Espanya. (unitat 3, apartat 3)
7. Reconèixer i valorar les empremtes del passat històric en les manifestacions artístiques presents a les Illes Balears com a elements constitutius de la nostra identitat individual i col·lectiva. Aquest criteri cerca comprovar que l'alumnat reconeix i identifica obres de l'arquitectura i les diferents arts plàstiques present al nostre entorn , (totes les unitats)
8. Cercar i seleccionar informació en diferents fonts, incloses les TIC, per realitzar treballs individuals i en grup sobre alguns personatge o fet de les èpoques estudiades, indagant els seus

antecedents històrics, analitzant les causes i preveient possibles desenllaços. Aquest criteri cerca comprovar que l'alumnat té iniciativa per planificar el treball, accedir amb certa autonomia a diverses fonts d'informació, analitzar-la i organitzar-la i presentar les conclusions de manera clara, amb coherència en l'exposició de les idees, utilitzant precisió lèxica, correcció en la sintaxi i claredat en l'expressió, (totes les unitats)

Segon quadrimestre, currículum nou.

Bloc 1. Eines per a l'estudi de la història.

- La divisió de la història en cinc èpoques. Cronologia i resum de cada una.
- Quatre categories a les ciències socials: economia, societat, política i cultura.

Bloc 2. La història antiga

Continguts

- Les primeres civilitzacions urbanes: Egipte i Mesopotàmia.
- L'antiga Grècia. Les polis gregues. La democràcia d'Atenes.
- L'antiga Roma. L'organització política a la República i a l'Imperi. La romanització.
- L'art a les cultures clàssiques.
- La incorporació de la península Ibèrica i les illes Balears al món romà.

Criteris

- 1.-Analitzar el procés d'aparició de les ciutats i conèixer la nova divisió del treball i la composició de la societat que sorgeix d'aquest procés.
- 2.-Descriure el procés d'aparició de l'estat i identificar la funció de cadascun dels elements que el composaven.
- 3.-Comentar la importància dels nous coneixements: escriptura, matemàtiques i astronomia en l'evolució de la humanitat.
- 4.-Entendre el concepte de polis, conèixer la democràcia esclavista d'Atenes i comparar-la amb les democràcies actuals.
- 5.-Conèixer l'organització política de la República romana i l'organització política de l'Imperi.
- 6.-Explicar el concepte de romanització.
- 7.-Identificar les causes econòmiques i polítiques que, juntament amb les invasions bàrbares, provocaren la desaparició de l'Imperi romà d'Occident.
- 8.- Reconeix els elements configuratius de l'art de l'edat antiga, situant-los a Egipte, Mesopotàmia, Grècia o Roma
- 9.-Identificar i descriure els trets característics d'obres de l'art clàssic.
- 10.-Comprendre la importància de la influència de l'art clàssic en la cultura occidental

Estàndars

- 1.-Explica el procés d'aparició de les ciutats, esquematitza la nova divisió del

treball i la composició de la societat sorgida en el nou món urbà.

- 2.-Explica l'aparició de l'estat i argumenta la funció que complien les lleis, la religió, els funcionaris i l'exèrcit com a pilars de l'estat d'Egipte i Mesopotàmia.
- 3.-Valora la transcendència dels nous coneixements: escriptura, matemàtiques i astronomia en l'evolució de la humanitat a partir del que sap.
- 4.-Defineix què era una polis i debat sobre les diferències entre la democràcia esclavista d'Atenes i les democràcies actuals.
- 5.-Elabora el mapa dels límits de l'Imperi romà i compara el funcionament de la República romana amb la de l'Imperi.
- 6.-Defineix què va ser la romanització a la península Ibèrica i a les Illes Balears.
- 7.-Classifica les causes de la desaparició de l'Imperi romà d'Occident.
- 8.- Ubica i reconeix les diferents manifestacions artístiques de l'edat antiga
- 9.-Explica les característiques més significatives de l'art clàssic a partir de l'observació de diferents obres que coneix.
- 10.-Cerca en mitjans digitals mostres del llegat cultural que han deixat les civilitzacions clàssiques.

Bloc 3. L'edat mitjana

Continguts

- Regnes germànics i Imperi Bizantí.
- El món musulmà. Els orígens de l'Islam. Al-Andalus i les Balears musulmanes,
- Europa Occidental: El feudalisme. El renaixement de les ciutats. L'aparició de la burgesia.
- La Corona d'Aragó. El regne de Mallorca.
- L'art durant l'edat mitjana: art romànic, art gòtic i art islàmic.

Criteris

- 1.-Entendre l'organització, el funcionament i l'evolució de la societat feudal.
- 2.-Estudiar l'origen i l'evolució de la Corona d'Aragó i del regne de Mallorca.
- 3.-Conèixer els trets més importants de la religió, l'organització política, la societat i l'economia islàmiques.
- 4.-Analitzar els aspectes polítics, econòmics i socials més importants de les Balears durant l'època musulmana.
- 5.-Reconèixer les principals característiques dels estils artístics dins les diferents disciplines artístiques de l'edat mitjana.

Estandàrs

- 1.-Cerca a través de mitjans digitals la composició de la societat feudal, la defineix i explica les relacions que s'estableixen entre els diferents estaments.

2.-Elabora un eix cronològic i destaca els fets importants de la Corona d'Aragó i el regne de Mallorca.

3.1.- Explica els orígens de l'Islam i l'evolució de l'Imperi musulmà.

3.2. -Valora les aportacions culturals i científiques islàmiques.

4. Resumeix els aspectes polítics econòmics i socials més importants de les Illes Balears durant l'època musulmana.

5.- Explica les principals característiques de l'art romànic, gòtic i islàmic mitjançant les seves principals representacions

Bloc 4. L'edat moderna

Continguts

Desenvolupament de la monarquia absoluta.

- Els descobriments geogràfics. Conquesta i colonització d'Amèrica.

- La divisió religiosa: Reforma i Contrarreforma.

-Espanya: Àustries i Borbons. Absolutisme i centralització: els Decrets de Nova Planta.

- Art renaixentista, l'art barroc i l'art neoclàssic.

Criteris

1.-Analitzar el regnat dels Reis Catòlics com una etapa de transició entre l'edat mitjana i l'edat moderna, amb la formació de la monarquia autoritària.

2.-Entendre les causes dels descobriments geogràfics i les seves conseqüències.

3.-Comprendre alguns dels fets més rellevants del regnat dels Àustries.

4.-Identificar els motius pels quals va esclatar la guerra per la successió a la corona espanyola i els bàndols que es van enfrontar: saber els motius que van portar al final del conflicte.

5.-Definir el concepte de monarquia absoluta i el d'estat unificador i centralitzador implantat pels Borbons.

6.-Conèixer les principals característiques dels moviments artístics d'aquest període.

7.-Vincular els moviments artístics amb el seu context històric.

8.-Prendre consciència de la necessitat de conservar i difondre el patrimoni artístic.

Estàndars

1.1.-Defineix la monarquia autoritària.

1.2.-Explica la unió dinàstica entre la Corona de Castella i la Corona d'Aragó.

2.1 Explica les distintes causes que impulsaren el descobriment d'Amèrica i elabora un mapa del procés de conquesta.

2.2. Classifica les conseqüències del descobriment i la colonització del nou continent per a Amèrica i per a Europa.

3.-Reconeix els fets més rellevants de la política interior i exterior dels Àustries.

4.-Elabora un treball d'investigació sobre les conseqüències històriques de la

Guerra de Successió.

5.-Explica el model de monarquia absoluta i el d'estat unificador i centralitzador implantat per Felip V.

6.-Selecciona obres que mostrin els trets més destacats dels moviments artístics d'aquests segles a partir d'obres que coneix.

7.-Relaciona els moviments artístics amb el seu context històric.

8.-Valora el llegat artístic d'aquest període i la necessitat de la seva conservació i difusió.

Els mòduls 2.1 i 2.2 segueixen amb el currículum antin fins el curs pròxim.

Mòdul 2.1 EL MÓN EN QUÈ VIVIM

Objectius

1- Obtenir informació de fonts diverses: iconogràfiques, escrites, proporcionades per les TIC, mitjans de comunicació, etc., analitzar-la, comentar-la i elaborar treballs amb la informació obtinguda.

2- Localitzar en el temps i a l'espai els esdeveniments històrics. Comprendre les nocions de simultaneïtat i evolució històrica. Realitzar gràfiques de seqüències temporals.

3- Conèixer i identificar les causes i conseqüències dels fets històrics i les seves relacions amb els moviments culturals. Comprendre la multiplicitat causal.

4- Comprendre els llenguatges artístics i desenvolupar la capacitat d'admiració i goig davant les manifestacions artístiques i musicals.

5- Valorar críticament les interpretacions subjectives que, a vegades, es donen de la història i interessar-se per explicacions objectives.

6- Comprendre i valorar el paper de dones i homes anònims, reconeixent-los el protagonisme històric que els correspon en la lluita contra la desigualtat i la falta de llibertat.

7- Prendre consciència de la complexitat del món actual, de la rapidesa dels canvis en la nostra època, assolint actituds flexibles que afavoreixin l'adaptació al món actual i la vegada proporcionin consciència dels greus problemes existents en l'actualitat i de la responsabilitat col·lectiva en la promoció de la seva resolució.

Continguts

UNITAT 1. LES BASES DEL MÓN CONTEMPORANI - L'ERA DE LES REVOLUCIONS. Revolucions burgeses, liberalisme i nacionalisme, l'avanç cap a la democràcia. Els casos dels Estats Units i França. La revolució industrial: el progrés tecnològic i canvi d'organització productiva. El triomf del capitalisme: Moviment obrer i ideologies obreres. Imperialisme i expansió colonial. Les grans potències. Liberalisme i industrialització a les Balears.

UNITAT 2. EL S. XX: UN MÓN EN CONFLICTE. La Primera Guerra Mundial i les seves conseqüències. La Revolució Russa i la formació de la URSS. La crisi dels sistemes democràtics: el feixisme. La Segona Guerra Mundial i les seves conseqüències. El món bipolar de la Guerra Freda: les diferències entre els blocs i principals conflictes. La descolonització i

l'aparició del Tercer Món. El procés d'integració europea: la CEE. Desenvolupament tecnològic i econòmic. Els canvis culturals i socials. Les Balears al s. XX: la 2ª República, la Guerra Civil, el franquisme i la democràcia.

UNITAT 3. EL CANVI DE SEGLE. La caiguda del socialisme, la desintegració de la URSS, el nou mapa europeu. Noves amenaces a la pau: els Estats Units com potència hegemònica, el terrorisme islamista i les seves causes, la guerra global contra el terrorisme. Cap a la unitat europea: la Unió Europea i les seves ampliacions, la unificació monetària. El funcionament de l'economia-món: globalització i desigualtat, països emergents i nous fluxos migratoris. Els grans problemes mediambientals. El paper dels organismes internacionals i les ONG.

UNITAT 4. ART I SOCIETAT. Conceptes d'art, estètica i bellesa. Classificació de les arts. Concepte d'estil i cronologia dels estils artístics històrics. Figuració i abstracció. L'artista i les condicions socials del seu treball. Conceptes fonamentals (materials i tècniques de treball, tipus d'obres, elements del llenguatge, gèneres temàtics...) en cada una de les arts majors: Arquitectura, Pintura, Escultura, Música, Dansa, Literatura, Teatre, Cinema.

Criteris d'avaluació

1- Identificar i analitzar, utilitzant el vocabulari i els conceptes apropiats, les idees bàsiques dels grans moviments ideològics i dels processos revolucionaris de finals del segle XVIII i del XIX.

2- Caracteritzar i valorar les transformacions econòmiques i socials que es produeixen com a conseqüència de la revolució industrial, el desenvolupament del sistema capitalista i les seves relacions amb el fenomen de l'imperialisme.

3- Caracteritzar i situar cronològicament i geogràficament les grans transformacions i conflictes mundials que van tenir lloc a la primera meitat del segle XX. Comprendre i identificar els principals esdeveniments i processos i les seves interaccions en el panorama internacional d'aquesta època (Imperialisme, la Revolució Russa, les guerres mundials, la depressió de 1929 i l'auge dels feixismes i la segona Guerra Mundial), contraposant els trets bàsics dels totalitarismes amb els dels règims democràtics.

4- Analitzar els canvis esdevinguts en el món des de la segona meitat del segle XX (naixement dels grans blocs de poder polític i models socioeconòmics enfrontats), i identificar les tensions resultants de la seva existència. Igualment, analitzar les causes i les conseqüències dels processos de descolonització, identificant les característiques de l'anomenat tercer món i les seves reivindicacions. Identificar els esdeveniments que van conduir a la desaparició de l'URSS i a la creació d'un nou ordre mundial.

5- Identificar i caracteritzar les diferents etapes de l'evolució econòmica, social i política, d'Espanya i de les Illes Balears al segle XIX i XX.

6- Reconèixer els processos econòmics, polítics, socials i culturals que contribueixen a la formació d'un nou ordre global, admetent l'existència d'una xarxa de relacions de dependència entre països centre i països perifèria que provoca majors diferències entre el grau de desenvolupament dels diferents països.

7- Comprendre i reconèixer els trets característics de la cultura contemporània, la importància de la revolució científica, tecnològica i artística. Entendre els conceptes de cultura de masses i societat de consum i la seva repercussió dins la vida quotidiana.

8- Entendre els conceptes i vocabulari bàsic de les arts i de l'anàlisi estètic. Distingir les obres de les diferents arts. Descriure a grans trets, amb el llenguatge adient, els aspectes formals i de

contingut d'una obra de les arts plàstiques. Comprendre l'evolució històrica de les arts mitjançant el concepte d'estil.

9- Buscar i seleccionar informació en diferents fonts, incloses les TIC, per trobar i comunicar informació que respongui a qüestions relacionades amb les grans transformacions que van tenir lloc a l'edat contemporània, de manera individual o en petits grups.

MÒDUL 2.2 EL MEDI POLÍTIC: ESTATS, DEMOCRÀCIA I CIUTADANIA

Objectius

1- Entendre com al llarg de la història s'han succeït diferents sistemes polítics i formes de govern, veure la seva evolució i establir relacions entre els sistemes econòmics i socials que els sustentaven.

2- Conèixer, localitzar i comprendre els diferents models d'estats vigents i entendre que formen part de grans àrees sociopolítiques, econòmiques i culturals.

3- Conèixer les societats democràtiques apreciand els seus valors principals, drets i deures, denunciant actituds discriminatòries i injustes i mostrant-se solidari amb pobles, grups socials o persones privats dels seus drets o dels recursos econòmics necessaris.

4- Entendre les transformacions del món actual com a resultat dels processos econòmics, socials, polítics i culturals d'un món globalitzat, valorant la diversitat i manifestant actituds de respecte i tolerància.

5- Conèixer la Constitució, l'estructura i el funcionament de l'Estat espanyol a partir de les principals institucions locals, autonòmiques i estatals, així com els mecanismes de participació ciutadana com són associacions, sindicats, partits polítics, eleccions, ONG, per poder participar en la presa de decisions.

6- Afavorir el sentit crític, el diàleg, la iniciativa personal i la participació ciutadana activa a dins l'àmbit familiar, laboral, social i polític acceptant les normes establertes democràticament.

7- Desenvolupar hàbits de treball individual i en equip afavorint l'autoestima, l'empatia i la col·laboració i realitzant debats sobre temes d'actualitat.

Continguts

UNITAT 1: LA DEMOCRÀCIA

1- Principis fonamentals: Sobirania del poble. Igualtat. Separació de poders. Elecció dels governants. Sufragi universal. Pluralitat de partits i funcionament dels partits.

2- Llibertats, drets i deures dels ciutadans. La Declaració Universal dels Drets Humans. Llibertat d'associació i formes de participació ciutadana. Aplicació del principi d'igualtat a formes concretes de discriminació (sexe, origen ètnic, nivell econòmic, orientació sexual...)

3- Evolució històrica cap a la democràcia: elements democràtics a cada gran època. Sistemes no democràtics actuals: diferents tipus de dictadures.

4- Organització política i territorial d'Espanya i les Balears. Antecedents de la democràcia a Espanya. La Constitució espanyola de 1978. L'organització territorial d'Espanya: les comunitats autònomes. L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears i el seu desenvolupament. Els municipis.

UNITAT 2: LES ÀREES GEOPOLÍTIQUES

5- Definició d'àrea geopolítica. Visió general i comparació en quant a superfície i població.

6- Europa. Elements comuns. Europa Occidental. Europa Oriental, amb atenció a la situació bicontinental de Rússia. La Unió Europea.

7- Amèrica. Aspectes comuns i referència als tres grans períodes històrics: precolombí, colonial i independència. Amèrica Anglosaxona. Amèrica Llatina.

8- Àfrica. Elements comuns de geografia física i de passat colonial, explicatius des subdesenvolupament. Àfrica del Nord o Magreb. Àfrica Negra o Subsahariana.

9- Àsia. Visió general de les tres grans àrees ecològiques (taiga siberiana, estepes centrals i zones agrícoles perifèriques) i la seva importància històrica. Pròxim Orient, Àsia Central, Àsia Meridional, Extrem Orient, Sud-est Asiàtic.

10- Oceània. Aspectes comuns, efectes de la insularitat i llunyania. Oceània Anglosaxona. Oceània indígena.

(En l'anàlisi de les diverses àrees geopolítiques es contempen sobretot els aspectes comuns en quant a geografia, raça, llengües, religions, situació econòmica i política, aliances internacionals)

Criteris d'avaluació

1. Conèixer les diferents formes d'organització política al llarg del temps i els diferents règims polítics actuals. Identificar i valorar els sistemes democràtics, en especial el de l'Estat espanyol. Localitzar en un mapa els principals països i àrees culturals del món. Reconèixer la nostra organització territorial en comunitats autònomes, especialment la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

2. Entendre la importància que tenen en l'actualitat les organitzacions internacionals i el paper que en elles juga Espanya. Valorar la pertinença del nostre Estat a la Unió Europea i en altres organismes internacionals com un avanç en les relacions entre els estats. Valorar els acords internacionals i el diàleg com la única solució per resoldre els conflictes.

3. Reconèixer l'existència de conflictes, analitzar les seves causes i el paper que hi juguen en la seva resolució les organitzacions internacionals, reflexionant críticament sobre les seves accions. Valorar la importància de les lleis i els acords per evitar els conflictes.

4. Conèixer els drets humans així com els principis, drets i deures recollits a la Constitució espanyola. Identificar i condemnar les situacions on no es respecten els drets de les persones en general i de les dones en particular.

5. Participar en la política i en la societat com a ciutadà actiu de forma responsable i valorar la participació ciutadana com una forma de contribuir a millorar el funcionament de les institucions democràtiques.

6. Realitzar debats sobre els continguts d'aquest mòdul, argumentant les idees pròpies, essent crítics amb les situacions que no ens agraden i estant oberts al diàleg com a única forma per resoldre els conflictes en les relacions humanes.

7. Valorar la importància de la informació, acostumar l'alumnat a estar ben informat, a contrastar les diferents informacions i a partir d'elles crear-ne una opinió pròpia respectant sempre la dels altres. Cercar i seleccionar informació per a dur a terme algun treball escrit sobre els continguts treballats en aquest mòdul (fonts directes, premsa, biblioteca, pàgines web, etc.) per tal d'identificar les seves causes i conseqüències i poder establir una opinió pròpia.

PROVA D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT PER A MAJORS DE 25 ANYS (HISTÒRIA)

Metodologia

Aportarem el quadernets de material als alumnes, treballarem mitjançant presentacions audiovisuals, explicacions, lectures i pel·lícules recomenades...i quant ja hagin adquirit continguts del/s tema/es anirem fent proves d'accés de cursos anteriors, com també les elaborades pel professorat.

Continguts

Bloc I: La crisi de l'Imperi romà i els regnes germànics

1. Evolució política de l'Imperi romà des del segle III:
 - a) Anarquia militar.
 - b) Els intents reformistes de Dioclecià.
 - c) Constantí i Teodosi.
2. La crisi del sistema esclavista, causes i conseqüències. El colonat.
3. La pressió dels pobles germànics, la seva entrada en el món romà i el foedus (concepte).
4. Impacte del cristianisme en el món esclavista romà. Cap a una religió d'Estat.
5. Les invasions germàniques. Principals pobles i regnes germànics. Característiques generals dels pobles germànics (sistema polític, autarquia econòmica, característiques culturals i religioses).

Bloc II: El feudalisme, evolució

1. Concepte de feudalisme: aspectes polític i econòmics.
2. Bases socioeconòmiques de la societat feudal.
3. El desenvolupament de l'edat mitjana plena (circa segles XII-XIV):
 - a) El desenvolupament agrari i les seves bases. Les rotes.
 - b) L'expansió comercial: causes i novetats que implica.
 - c) Els principals focus comercials: Flandes, la Hansa, el Nord d'Itàlia.
 - d) Aspectes polítics: paper i funcionament de les Corts; la força política de les ciutats.
4. La crisi de la baixa edat mitjana
 - a) La fi de l'expansió agrària.
 - b) La pesta de 1348.
 - c) Conseqüències de la crisi.

Bloc III: El naixement del món modern

1. L'expansió atlàntica portuguesa i el descobriment d'Amèrica.
2. Conseqüències del descobriment a Amèrica i a Europa. La revolució dels preus.
3. La reforma luterana: causes, aspectes doctrinals i conseqüències polítiques.

4. Els sistemes polítics dels segles XVI i XVII:
 - a) Les monarquies autoritàries.
 - b) L'absolutisme.

Bloc IV: El final de l'Antic Règim. El segle XVIII

1. Trets generals de la societat d'Antic Règim.
2. Característiques generals de la Il·lustració. Autors més importants de la Il·lustració: Rousseau, Montesquieu, Voltaire, Beccaria, Adam Smith.
3. El despotisme il·lustrat.
4. La revolució nord-americana i la creació dels Estats Units d'Amèrica.
5. Causes i conseqüències de la Revolució Francesa entesa com una revolució burgesa.

Bloc V: La Revolució Industrial, conseqüències

1. La Revolució Industrial britànica.
2. Conseqüències socials i econòmiques de la Revolució Industrial.
3. Ideologia obrerista i moviments socials:
 - a) el socialisme utòpic.
 - b) el marxisme o socialisme científic.
 - c) l'anarquisme.
4. El colonialisme. El Congrés de Berlín. El repartiment d'Àfrica i la geografia colonial d'Àsia.

Bloc VI: Les guerres mundials

1. Les novetats del període 1871-1914: les unificacions d'Alemanya i Itàlia, conseqüències.
2. Causes i conseqüències de la I Guerra Mundial.
3. Causes de la Revolució de 1917 i la transcendència a Rússia i al món.
4. La Gran Depressió, causes. El New Deal. L'impacte europeu de la Gran Depressió.
5. El feixisme italià:
 - a) orígens i presa del poder.
 - b) principis teòrics del feixisme.
 - c) política interior, exterior i econòmica del feixisme.
6. El nazisme:
 - a) Situació alemanya immediatament anterior al triomf del nazisme.
 - b) Bases teòriques del nazisme.
 - c) Política interior del nazisme.
7. Causes i conseqüències de la II Guerra Mundial.

Bloc VII: El món actual

1. Concepte de Guerra Freda i conseqüències.
2. Àsia i Àfrica, de la descolonització al món actual.
3. De la Comunitat Econòmica Europea a la Unió Europea.
4. La crisi del petroli de 1973 i conseqüències.
5. La caiguda del bloc soviètic.
6. La globalització. Els moviments socials, polítics i culturals en el temps present.
7. Els conflictes en el temps present

Bibliografia

- ÁLVAREZ PALENZUELA, Vicente Ángel –coord.– (2005): Historia Universal de la Edad Media. Ariel, Barcelona.
- ARACIL, R.; OLIVER, J.; SEGURA, A. (1998): El mundo actual. De la Segunda Guerra Mundial a nuestros días, Edicions Universitat de Barcelona.
- CASASSAS YMBERT, Jordi –coord.– (2005): La construcción del presente. El mundo desde 1848 hasta nuestros días. Ariel, Barcelona.
- CASTILLO, D. (1992): La Revolución Francesa, Graó.
- FLORISTÁN, A. (2002): Historia Moderna Universal, Ariel
- GARCÍA MORENO, L. (1992): Pueblos germánicos 500 ac - 711. Planeta, Barcelona.
- GÓMEZ ESPELOSÍN, FJ (2001): Historia de Grecia Antigua, Akal Textos, Madrid.
- GONZÁLEZ, J. M.; HERRERO, J. C. (1983): Textos de historia del mundo contemporáneo, Edinumm, Madrid.
- HERNANDO, A. (1989): La Revolución Industrial, Graó, Barcelona.
- HEERS, J. (1979): Historia de la Edad Media, Labor, Barcelona, 2a. edició.
- LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, P.; LOMAS SALMONTE, F. J.; (2004): Historia de Roma. Akal, Madrid.
- MARTÍNEZ RUIZ, M. (2000): Introducción a la historia moderna, Istmo, Madrid.
- PAREDES, Javier –coord.– (2008): Historia universal contemporánea. 1, De las revoluciones liberales a la Primera Guerra Mundial. Ariel, Barcelona.
- PAREDES, Javier -coord.– (2010): Historia universal contemporánea. 2, De la Primera Guerra Mundial a nuestros días. Ariel, Barcelona.
- REMONDÓN, R. (1984): La crisis del Imperio Romano. Labor, Barcelona.
- RIU, M.(1982): Lecciones de Historia Medieval, Teide, Barcelona, 7a. edició.
- SEGURA, A. (2004): Senyors i vassalls del segle XXI, La Campana, Barcelona.
- TUSELL, J. (2001): Una breve historia del siglo XX. Los momentos decisivos, Espasa, Madrid
- VILLANI, P. (1997): La edad contemporánea, de 1945 hasta hoy, Ariel, Barcelona.
- AD (1995): Introducció a la història contemporània, Columna, Barcelona.

Criteris d'avaluació

Aquesta és una assignatura de preparació per a una prova externa, i els professors que la imparteixen no han d'avaluar, només donen una indicació d'apte/no apte; aquests criteris d'avaluació són els que apliquen els examinadors de la UIB

La prova consistirà en cinc preguntes, de les quals l'alumne haurà d'escollir-ne tres, que ha de desenvolupar en un màxim d'un quadernet. Els criteris d'avaluació són:

- claredat expositiva
- anàlisi de la relació causa-efecte
- interrelació de fenòmens de natura diversa: econòmics, socials, polítics, culturals...
- exposició de diverses interpretacions sobre un tema en la mesura en què sigui possible
- ús de vocabulari adequat
- localització espacial i temporal
- esment dels personatges més importants
- concentració en el tema

S'avaluarà de forma especialment negativa la presència d'errors de tals dimensions que indiquin llacunes greus en la nostra disciplina.

Coordinador: Dr. Sebastià Serra Busquets, Edifici Ramon Llull, Tel.: 971 17 32 79
E-mail: s.serrabusquets@uib.cat

MÒDUL: PROJECTE CULTURAL(curs 2020-2021)

L'educació permanent, interdisciplinària i globalitzada té en compte les diferents habilitats, valors i els coneixements pràctics i teòrics.

S'aprofita el bagatge cultural propi i del grup, per després ampliar-lo segons els interessos particulars i de grup. D'una manera crítica, autònoma i creativa.

Fomenta el creixement personal autònom, alhora que la socialització, mitjançant la cooperació i una actitud democràtica dins del grup i també una actitud crítica i activa envers l'entorn.

Aquests curs 2020-2021 hem de tenir molt en compte la situació del covid , ara mateix ens du a un escenari B, és a dir, de 3 hores setmanals, sols poden assistir al centre 1 i una altra per tutoria

Objectius Generals

Aprendre a aprendre: aprendre a ser un mateix i aprendre a conviure. Afegirem aprendre a «adaptar-nos» de amb una actitud responsable a la nova situació ..

Afavorir la formació de totes les persones, el seu desenvolupament personal que és permanent, crític, flexible i actiu, i permet adequar-se als canvis socials i propis, aquest aspecte l'haurem de treballar molt durant aquest any i el vinent.

Conèixer i valorar l'essència cultural pròpia ,valorant i enriquint-la amb la d'altres.

Participar activament en el seu desenvolupament i això repercutirà en la millora social.

Objectius relacionats amb els diferents àmbits

- Desenvolupar l'autonomia de l'alumnat de manera crítica i activa,
- Conèixer i aprofundir en la cultura catalana i els seus valors: història, llengua, cultura, tradicions, gastronomia,... fomentant l'estima a la nostra identitat i país
- Fomentar l'actitud democràtica, responsable ,i crítica vers la societat.

- Defensar i fomentar valors socials: pau, igualtat de drets, justícia, la solidaritat i la col·laboració.
- Educar per a la diversitat, respectant i valorant les diferències. Crear un clima amb igualtat educatives, sense perjudici d'edat, sexe, ètnia, creença religiosa... Respectar les diferències com a fets enriquidors.
- Conscienciar i interioritzar actituds de respecte cap al medi ambient .

Temporalització:

Tres hores setmanals (d'octubre a juny). Dilluns, dimecres i divendres matí(11:40/12:35).

Per motius sanitaris del Covid som a l'escenari B,per això dividirem el grup en dos: A i B. Els que siguin de l'A vendran dilluns. Els del B dimecres i el divendres per A i B a distància

Continguts

Els **continguts històrics** seran el nostre punt de partida, com férem al curs passat: Degut al confinament i les característiques d'aquest grup tinguérem dificultats per seguir durant els darrers mesos del curs passat

Lligarem els continguts històrics amb les **arts**: escultura, arquitectura, pintura, literatura(novel·la històrica, poesia, altres textos), música, cinema,...i l'**artesanía** (ceràmica, teixits...),

També ho relacionarem a altres continguts: de **naturals**(cos humà, nutrició, qualitat de vida, malalties,...) de **matemàtiques**(geometria, plànols, tipus de mesures,)

a més a més adquirint i fent un ús correcte de la **llengua catalana a nivell oral i escrit**

Metodològia

Afavorir la curiositat, amb la recerca i la posada en comú de la informació, l'elaboració de material ... partint dels centres d'interès.

Aprofitar el que ens envolta (enguany majoritàriament de manera telemàtica) : el barri on està ubicat el CEPA, els noms dels carrers, l'arquitectura i l'escultura de la ciutat de Palma...així com les pròpies tradicions de la cultura de Mallorca.

El **centre d'interès** mensual (que presentarem , prepararem i valorarem a l'aula)el treballarem amb diferents eines: textos diversos(textos literaris adients i quadernets informatius d'elaboració pròpia de la professora i) música, pel·lícules(que visualitzarem al CEPA)...

El **material** partirà del seu bagatge cultural i de les seves vivències personals. Després realitzarem un treball com d'un treball de recerca, crític , per elaborar un material que sigui elaborat de manera creativa i autònoma.

Fomentarem la cooperació, la valoració del grup(que és format per persones diverses) com element enriquidor. Tindrem en compte els diversos :interessos, aptituds i ritmes d'aprenentatge

Destinataris: Qualsevol persona amb il·lusió i curiositat per una formació global i permanent.

La programació és orientativa, depèn de moltes variants, personals, sanitàries.... Iniciarem el curs amb l'etapa de l'edat Mitjana(que és l'etapa històrica que, pel confinament, no poguérem treballar a fons) i seguirem amb l'edat Moderna i Contemporània .